

Ecologisch werkprotocol

Datum	2-12-2016	Van	
Onderwerp	Ecologisch werkprotocol	Telefoon	+31 (0)6
Ons kenmerk	000420-MEM-11-2241	E-mail	@heijmans.nl

1. Aanleiding

Voor de herinrichting van de rioolwaterzuivingsinstallatie (RWZI) Utrecht is door Arcadis in 2013 een quickscan flora& fauna¹ uitgevoerd. Hieruit bleek een mogelijke aanwezigheid vleermuizen. Deze toets is geactualiseerd door EcoGroen in 2015 middels een natuurtoets². Er is tijdens dit onderzoek een buizerdnest aangetroffen, in een bosperceel dat gehandhaafd wordt. Wel zijn hier voorwaarden aan verbonden omtrent het werken in de buurt van het nest.

Op het gebied van vleermuizen is door Ecogroen een nader onderzoek³ uitgevoerd. Hieruit bleek de aanwezigheid van twee vleermuisverblijven in een te slopen gebouw. Omdat deze verblijven worden vernietigd is een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd⁴ en is deze vervolgens verleend⁵. In dit ecologisch werkprotocol wordt invulling gegeven aan de eisen en restricties gesteld op basis van de ontheffing flora & fauna.

2. Projectspecifieke eisen vanuit Vraagspecificatie Proces

Onderdeel VSP	Paragraaf
VSP 4.7B	Hele document.
GE_OF&F_00	5.1
GE_OF&F_003	5.1
GE_OF&F_005	3
GE_OF&F_006	Hele document.

3. Deskundigheid opsteller en betrokkenen

Dit rapport is opgesteld door ecooloog bij Heijmans. Vanwege opleiding, werkzaamheden en ervaring voldoet hij aan de eisen die gesteld worden aan de deskundigheid⁶.

¹ Arcadis. Quickscan flora& fauna. Doc.nr.076888327:B,d.d. 05-09-2013

² Ecogroen. Natuurtoets. Doc.nr. 15-046, d.d. 02-06-2015

³ Ecogroen. Notitie vleermuisonderzoek RWZI Utrecht. Doc.nr. 15-046a, d.d. 02-10-2015

⁴ Ecogroen. Projectplan sloop bebouwing RWZI. Doc.nr. 15-046a, d.d. 08-04-2016

⁵ RVO. Ontheffing flora & fauna met kenmerk 5190017124475.

⁶ Voor de eisen aan deskundigheid wordt verwezen naar de website van rvo.nl

4. Relevantie werkzaamheden

Werkzaamheden die voor dit protocol van belang zijn betreffen:

1. Slopen gebouw met vleermuizen
2. Slopen gebouw zonder vleermuizen en rooien beplanting
3. Nieuwbouw 'sliblijn' gebouw SBS code 5.01.
4. Realisatie nieuwe RWZI in de nabijheid buizerdhorst

Het te slopen gebouw met vleermuizen, tijdelijke kasten en gebouw met nieuwbouw voorzieningen voor vleermuizen zijn aangegeven op de kaart in bijlage 1.

5. Protocollen

5.1 Slopen gebouw met vleermuizen

Het betreffende gebouw dient ongeschikt gemaakt te worden voor vleermuizen. Hier zijn de volgende uitgangspunten aan de orde (zie ook afbeelding 1):

- Ongeschikt maken dient te gebeuren in oktober maar uiterlijk 1 november bij een nachttemperatuur van 10 graden. Afwijken hiervan kan alleen in nauw overleg met ecooloog.
- Daklijst verwijderen rondom compleet gebouw totdat de spouw open is van de bovenkant.
- Grote gaten in buitenste spouwmuur en plaatwerk maken. Deze gaten dienen minimaal 50x50cm te zijn en op regelmatige afstand (ongeveer 1 meter van elkaar) terug te komen.
- De grote gaten dienen volledig aan alle kanten van het gebouw gemaakt te worden zodat de vleermuis niet alleen verplaatst binnen het gebouw maar echt genoodzaakt is elders een verblijfplaats te zoeken.

Vervolgens dient 3 tot 5 dagen na de maatregelen door een vleermuisonderzoeker een controle bezoek uitgevoerd te worden om aan te tonen dat de maatregelen hebben gewerkt. Resultaat van deze bezoeken is vastgelegd in memo met kenmerk: 000420-MEM-11-2338, waarin staat opgenomen dat het bedrijfsgebouw gesloopt mag worden.

Afbeelding 1: Illustratie te nemen ontmoedigingsmaatregelen.: Grote gaten in buitenste spouwmuur + daklijsten verwijderen.

5.2 Slopen gebouw zonder vleermuizen en rooien beplanting

Bij de overige te slopen opstallen en rooien beplanting dient rekening gehouden te worden met dat er mogelijk vogels kunnen gaan broeden middels volgende maatregelen:

- Start sloop en start kap dient voor broedseizoen te worden aangevangen. Start broedseizoen van vogels is vanaf 15 maart en loopt tot 15 augustus.
- Indien werkzaamheden pas later kunnen beginnen dient vooraf een inspectie plaats te vinden door een ecooloog. Indien dan nest indicierend gedrag wordt waargenomen moeten in overleg met de ecooloog extra maatregelen worden genomen.
- Er is een ecologische vrijgave noodzakelijk in periode 15 maart tot 15 augustus indien dan gestart wordt met kappen of slopen van een gebouw.

Overige uitvoeringsvoorwaarden:

- De bomen die gekapt is zijn te vinden op de kaptekening met kenmerk 000420-TEK-11-2138.
- Het bosperceel naast de joodse begraafplaats in het zuidwesten van het projectgebied wordt behouden. Daarbij dient het bosperceel fysiek afgeschermd te worden middels bouwhekken. Er mag hier ook geen verlichting naar toe schijnen. Zie voor locatie bijlage 1.

5.3 Nieuwbouw 'sliblijn' gebouw

De volgende uitgangspunten zijn van toepassing omtrent de inbouw van vleermuisvoorzieningen in de nieuwbouw. De noodzaak voor het inbouwen van vleermuisvoorzieningen komt voort uit de ontheffing van de Flora-en faunawet en is daarmee een verplichting voor het project. Na overleg blijkt alleen het sliblijn gebouw geschikt te zijn om vleermuisvoorzieningen in te bouwen.

- Er worden twee verblijfplaatsen gesloopt. Elk verblijf moet viervoudig worden gecompenseerd. Er dienen dus 8 kasten in totaal ingebouwd te worden.
- Het type kast: [Type 2FR](#) van Waveka dient gebruikt te worden voor de compensatie.
- Deze kasten hebben de volgende afmetingen: Buitenafmetingen H 47,5 x B 20 x D 12,5 cm en zijn koppelbaar.
- Er dienen twee keer vier aaneengeschakelde kasten aangebracht te worden. Zie voor een indruk hoe dat werkt de afbeelding op de website van Waveka. Er komen dus twee samengestelde kasten van 100cm breed bij 47,5cm hoog, zie bijlage 2.
- De samengestelde kasten worden op dezelfde oriëntatie geplaatst als de oorspronkelijke verblijven zaten. Dat is de zuid- en oostkant.
- De onderkant van de kasten moet op minimaal 3m hoogte boven maaiveld worden aangebracht. Dat betekent dat de bovenkant van de kasten op minimaal 3,47m hoogte zit. Hoger mag zeker ook. De aanvliegroute naar de kast toe moet vrij blijven
- De kasten dienen in de wandconstructie te worden ingebouwd zoals op de website te zien is. Indien de constructie daarvoor niet geschikt is kan worden gedacht om een extra muurtje voor de huidige constructie te plaatsen en daar de kasten in te bouwen. Het inbouwen van de kasten is een must.

Overige randvoorwaarden:

- De gewone dwergvleermuizen (doelsoort kast) zijn niet gevoelig voor verstoring door beweging of geluid. Het is niet erg dat het rondom de kasten druk is qua bedrijvigheid.
- De kasten moeten wel trillingvrij zijn.
- Daarnaast de kasten zo positioneren dat er geen verlichting op de invliegopening schijnt. Minimaal 5meter afstand aanhouden van de eerst volgende lichtpunt tot de kast.
- De ontwerptekeningen dienen te worden geverifieerd en goedgekeurd te worden door een ecooloog.

Er is gekozen om de vleermuisverblijven te compenseren in het slibverwerkingsgebouw (zie bijlage 2) en niet het nieuwe influentgebouw. Dit is om meerdere redenen gedaan:

- Het influentgebouw wordt verdiept aangelegd en daardoor is het gebouw maximaal twee meter hoog.
- Het opbouwen van een voorziening op het gebouw wordt bemoeilijkt door afwezigheid van een dak dat voldoende constructief is.
- De machines in het gebouw zijn zeer grootschalig, en veroorzaken trilling en geur en zijn daardoor ongeschikt voor vleermuisverblijven.

Het sliblijn gebouw is geschikt bevonden om meerdere redenen:

- Het gebouw is gelegen op maximaal 75meter afstand van de huidige locatie en daardoor is het aannemelijk dat het gebouw ontdekt wordt door de vleermuizen.
- Het gebouw is hoog (10-15meter) en daardoor is het mogelijk geschikte plekken te vinden.
- Het is mogelijk de kasten vrij van trilling in te bouwen.

5.4 Realisatie nieuwe RWZI in de nabijheid buizerdhorst

Tijdens een actualisatie van de flora- en faunagegevens is door de ecologen van Heijmans op 12 oktober 2016 geen roofvogelnest meer aangetroffen. Er is grondig gezocht door twee personen en de kronen van de bomen waren voldoende open om goed te kunnen zien of er een nest aanwezig is. Het is onduidelijk waarom er geen nest meer aanwezig is. Er zijn geen nestrestanten op de bosbodem gezien. Doordat er op dit moment geen nest is waargenomen is het niet zinvol maatregelen op te nemen voor bescherming van het nest.

In februari en maart dient opnieuw onderzocht te worden of een buizerd een nieuwe nestpoging start. Dit onderzoek wordt uitgevoerd vanuit de zorgplicht zodat we zicht houden op de aan- en afwezigheid van beschermde soorten op het werkterrein. Er zijn een tweetal redenen waarom het alsnog nestelen van een buizerd geen probleem is voor de werkzaamheden.

- Vanaf januari wordt begonnen met werkzaamheden die verstorend zijn. Indien de buizerd gaat nestelen heeft hij blijkbaar geen last van de werkzaamheden. Dit kan in de genoemde periode middels een monitoringsonderzoek worden vastgesteld.
- Daarnaast gaat vanaf 1 januari 2017 de nieuwe Wet Natuurbescherming in. In deze wet is het verstoren van een nest alleen verboden in het broedseizoen indien de gunstige staat van instandhouding in gevaar komt. De gunstige staat van instandhouding van de buizerd is al enige tijd goed en de werkzaamheden zullen in dit geval niet tot verandering brengen omdat de nestgelegenheid voor de buizerd blijft behouden.

De werkzaamheden kunnen dus ten allen tijde doorgang vinden, zelfs in geval van een nieuwe nestpoging van de buizerd.

6. Verificatieplan- en keuringsplan

De voorwaarden uit de ontheffing – en projectplan zijn gescreend en in relaties toegevoegd. Het ontheffingsbesluit is het officiële document, dit werkprotocol is hier een uitleg van. Met dit ecologische werkprotocol wordt invulling gegeven aan de eisen welke in het ontheffingsbesluit staan opgenomen.

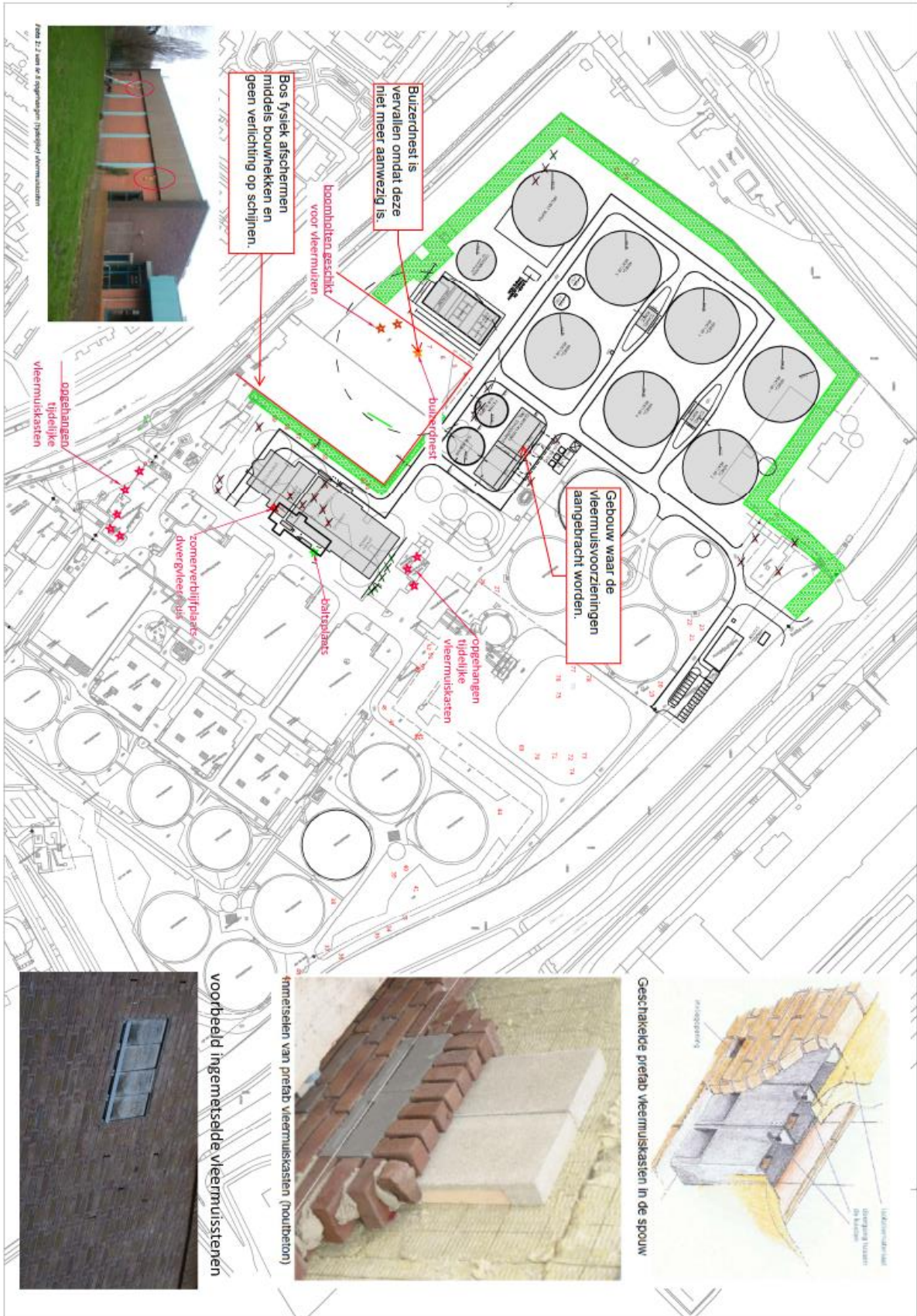
De afgeleide eisen van dit protocol zijn in Relatics opgenomen. Aan alle voorwaarden zijn personen gekoppeld die verantwoordelijk zijn voor het naleven van deze eisen. Bij deze eisen wordt verwezen naar een paragraaf in dit ecologisch werkprotocol waarin uitgewerkt staat hoe er aan kan worden voldaan. Het is vervolgens aan de betreffende personen: ontwerper, uitvoerder of projectleider om er voor te zorgen dat de eis wordt aangetoond. De personen kunnen ervoor kiezen om de ecooloog in te schakelen een keuring uit te voeren en een verslag oplevert waarmee de genoemde eis wordt aangetoond.

7. Documentmanagement

Het voorliggend plan incl. ontheffing is toegevoegd aan DMS van De Stichtse Kraan.

Er is een documentset aangemaakt met flora & fauna. Verslagen/ logboeken en andere relevante documenten kunnen in DMS worden toegevoegd aan de documentset flora & fauna. Hierdoor is het mogelijk op verzoek alle verslagen/logboeken met betrekking tot flora – en fauna op te vragen.

Bijlage 1 Overzichtstekening ecologische maatregelen

Bijlage 2 Locatie nieuwe vlemuisverblijven

Bij de rode pijlen dienen nieuwe permanente vlemuiskasten in de gevel opgenomen te worden.

